

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică” se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina”, „Ardeleana”, „Auraria”, „Beregsana”, „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Boșana”, „Brădetul”, „Cassa de păstrare”
Miercurea, „Cassa de păstrare” Seliște, „Chioreana”, „Cordiana”, „Corvineana”, „Crișana”, „Detunata”, „Doina”, „Economul”,
„Făgețana”, „Fortuna”, „Furnica”, „Grănișterul”, „Hașegana”, „Hondoleana”, „Humedoara”, „Iulia”, „Lipovana”, „Lugoșana”, „Lucea-
fărușul”, „Mercur”, „Mielul”, „Munteana”, „Mureșana”, „Mureșanul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Patria”, „Plugarul”,
„Poporul”, „Racoșana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, „Selăgeana”, „Sentinela”, „Silvania”, „Someșana”, „Steaua”, „Timișana”, „Ulpiana”,
„Victoria”, „Vlădeasa” și „Zlăgheana”.

Prețul de prenumerare:
pe 1 an K 16.—, pe 1/2 an K 8.—.

DIRECTOR
Dr. CORNEL DIACONOVICH.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul V.

Sibiu, 28 Februarie 1903.

Nr. 9.

Organizațiune descentralisată.

Centralizare sau descentralizare? — iată o chestiune veche, ce toate popoarele culte au avut privilegiu a și-o pune de nenumărate ori aproape în toate ramurile vieții și în toate direcțiunile dezvoltării lor, fără a-i putea da o soluțiune apodictică și de valoare absolută pentru toate împrejurările.

Și nici nu se poate altcum, deoarece această chestiune în viața *practică* nu poate avea caracter *principial*, încât să se poată deslega teoretic, ci de fapt este o chestiune pur *utilitară*, care între împrejurări diferite va pretinde și o soluțiune diferită.

Este oare-și-cum o urmare a întreg trecutului nostru, că în toate manifestațiunile vieții noastre naționale înclinăm spre descentralizare; dar pornirea aceasta, atât de *naturală* la un popor, care secolii de rând a fost subjugat și care prin urmare pe ori-ce teren nu cunoaște idealuri mai sublime decât independența și autonomia, — nu este însă în totdeauna și cea mai *salutară*.

La aceste reflexiuni ne îndeamnă evenimentele ce se petrec chiar acum, din incidentul adunărilor generale, în sinul băncilor noastre. Este mare și complicat aparatul ce se mobilizează din incidentul acestor 80—90 adunări, — și este înainte de toate preste măsură costisitor.

Dacă ne-am lua osteneala a constata cu exactitate totalitatea cheltuielilor ce se fac la băncile noastre din incidentul adunărilor generale pentru publicațiuni, timbre, corespondențe, căletorii, remunerațiuni pentru lucrări, etc. și am adăuga și spesele și pierderea de timp a acționarilor cari participă la adunări, ne-am convinge, că cheltuim din acest incident o sumă extraordinară de mare, cu

care s'ar putea satisface multe dintre lipsurile noastre cele mai ardețoare.

În vederea acestora trebuie să ne punem involuntar întrebarea, dacă faptul accentuat de noi de atâtea ori cu atâtă satisfacțiune, că avem aproape o sută de bănci românesci, este oare într-un adevăr un succes atât de îmbucurător după cum ni-se pare?

Judecând nepreocupați, va trebui să recunoaștem adevărul, că avantajile ce le oferă astăzi cele 80—90 bănci românesci dezvoltării economice a poporului nostru, ni-le ar putea asigura probabil în condițiuni încă mai favorabile și un număr cu mult mai mic de instituțiuni financiare — se înțelege: bine organizate și puse în contact direct cu marea clientelă a poporului român.

Anume credem, că dacă organizarea noastră pe teren economic-financiar ar fi luat o direcțiune mai concentrică, dacă la crearea băncilor noastre am fi considerat mai puțin *numărul* și mai mult *forța* lor, — puteam realiza pe acest teren al activității noastre economice rezultate cu mult mai multămitoare și de valoare mai reală.

Argumentele mai de însemnătate, cari — în teorie — militează pentru descentralizarea organizațiunii financiare, nu pot fi altele decât atâtău: că în urma unei *concurențe* sănătoase, publicul avisat la credit își va putea satisface trebuințele de bani în condițiuni mai avantajoase, iar a doua că pe lângă o organizațiune descentralisată contactul între institut și clientelă putând fi cu mult mai intim și nemijlocit, controlul va fi mai lesnicios, informațiunile mai exacte și prin urmare întreaga activitate a băncilor va fi pusă pe baze mai sigure și solide.

Ori-cât de temeinice ni-se vor părea aceste argumente în teorie, totuși nu se va putea nega, că valoarea și însemnătatea lor în praxă, și

prin urmare în realitate, este supusă unor modificări foarte esențiale.

Anume nu va fi greu a constata, că cu cât mai îngust este cercul de activitate al unei bănci, adecă cu cât mai mult s'a manifestat la organizarea noastră economică-financiară pe un teritor oare-care principiul de descentralizare, — cu atât mai puțin avantajoase sunt în realitate condițiunile în cari se acordă împrumuturile, și astfel în această privință clientela de fel nu se bucură de avantajile concurenței. Cu cât mai mică este banca, cu atât mai mare este etalonul ei. Și nici nu se poate altfel, cât timp dezvoltarea nu numai economică ci și culturală a poporului nostru nu se va ridica la un nivel mai înalt, încât se putem conta la o conlucrare cu totul desinteresată a conducătorilor poporului din diferitele ținuturi.

Al doilea avantajiu, contactul mai nemijlocit între bancă și clientelă, — deși nu e lipsit de valoare reală, nu ar fi exchis nici la o organizațiune mai centralizată, dacă aceasta este bine închiegată și pusă pe base raționale. El însă în mare parte este paralizat prin predominarea influințelor de caracter local, cari prea adese-ori deschid calea multor tendențe și considerațiuni străine de adevăratul scop ce au să-l urmărească institutele noastre financiare.

Experiențele, adese-ori preste măsură regretabile, ce le am putut face în această direcțiune, — ne-au adus la convingerea, că era cu mult mai bine, dacă în lucrarea noastră de organizare economică-financiară am fi căutat mai mult să *consolidăm* băncile românesce decât să le *înmulțim*. Era probabil cu mult mai bine, dacă în fiecare comitat sau ținut aveam o singură bancă, bine organizată și prin bărbați de încredere, prin agenturi și exposituri sau chiar și filiale, pusă în contact direct cu clientela ei, pentru-că pe această cale ar fi fost cu mult mai ușor a înzestra băncile cu tote cautelele unei dezvoltări sănătoase, a le asigura în contra tuturor eventualităților și a le pune în posibilitate de a satisface trebuințele de credit ale poporului în condițiuni mai avantajoase.

Intre asemenea împrejurări ni-se pare pe deplin justificat punctul de vedere pe care s'a pus Delegațiunea băncilor noastre deja înainte cu câți-va ani, când a declarat că în situațiunea dată nu mai poate considera fondările nouă ca un moment de consolidare a organizațiunii noastre financiare, și împrejurarea că în timpul mai nou au început a se înființa în aceeași localitate, în care

exista deja o bancă românească, alte institute financiare nouă, fără ca aceste fondări să se poată justifica prin alte motive decât considerațiuni de caracter mai mult sau mai puțin personal, — are să ne impună pentru viitor o rezervă și mai mare față cu asemenea întreprinderi nouă.

La celelalte popoare mai înaintate din monarhie, la Germani, Cehi și Maghiari, vedem că se manifestă tot mai mult un curent centralist. Pretutindenea institutele financiare existente caută a se asocia în instituțiuni centrale, spre a-și asigura garanțiile viitorului prin unirea forțelor lor. Acest curent s'a manifestat și la noi încă atunci, când s'au pus bazele asocierii băncilor, și credem că va fi bine să-l cultivăm și în viitor.

Prin *consolidarea* organizațiunii financiare ce o avem deja, credem că vom servi cu mai mult succes interesele economice ale poporului nostru decât prin *estinderea* ei.

AFACERI FINANCIARE.

Asalt asupra unui institut de bani. Banca „Böhmische Sparcassa“ din Praga fondată și condusă de germani, a fost expusă în săptămâna trecută unui pericol mare, prin faptul că a fost în masă asaltată de deponenți, cari își pretindeau cu insistență depozitele. Panica produsă între deponenți se datorește unor sciri false, răspândite în mod sistematic între clientela băncii. Oameni fără conștiință au răspândit adecă în public sute de scrisori și telegrame, prin cari deponenții erau avertisați a-și retrage de urgență depozitele dela „Böhmische Sparcassa“, care în urma unor manipulațiuni greșite ar fi aproape de faliment. Publicul, d'abia liniștit încâtva de falimentul „Cassei Sct. Venceslav“ despre care am scris la timpul său și noi în coloanele acestei Reviste, a asaltat cu sutele ghișeurile băncii. Banca fiind una din cele mai bine fondate și mai bine conduse bănci a resistat cu succes asaltului, la care a fost expus. dând o probă strălucită a solidității sale. Direcțiunea apretând situațiunea a luat imediat măsurile, singure eficace în astfel de casuri, anume s'au deschis cassele, s'au replătit toate depozitele, câte s'au cerut, fără considerare la mărimea sumei; oarele de cassă s'au prolongit și s'au făcut replătiri mult preste oarele de birou usitate. Până Sâmbătă seara banca a replătit la aproape 3000 de deponenți suma de $4\frac{1}{2}$ milioane K și mai bine. La 24 crt. banca a replătit $\frac{3}{4}$ mil. K și în ziua următoare alte 2 mil. K. În acelaș timp s'au depus K 107,000.—. Guvernorul ca curator suprem al băncii „Böhmische Sparcassa“, a lansat pentru calmarea spiritelor agitate, un manifest cătră public, prin care declară scirile răspândite asupra situațiunii băncii ca false, adaugând că deponenții n'au nici un motiv de neliniștire și că banca este gata a replăti la moment chiar și sume mai mari fără nici un anunț prealabil.

În urma acestui manifest publicul alarmat s'a mai calmat și încetul cu încetul afacerile băncii vor intra iarăși în cadrul lor normal.

Poliția caută după cei-ce au răspândit aceste minciuni calumniatoare, spre a-le da pedeapsa bine-meritată.

*

Monetizare și circulațiunea monetelor. La finea anului expirat s'au monetizat: 3.840,100 buc. monete de argint à K 5.— și 60 mil. bucăți monete de argint à K 1.—; apoi 54 mil. monete de nichel à 20 f. și 72 mil. monete de nichel à 10 f., cari s'au pus toate în circulațiune. Dintre monetele de aramă se află în circulațiune 185.486,723 bucăți à 2 f. și 35.416,874 buc. à 1 f. În deposit se mai află 96.737,977 buc. à 2 f. și 40.537,960 buc. à 1 f. în valoare totală de K 2.340,139.14 f.

*

Băncile și țărănimea. Revista „*Bunul Econom*“, tratând în două lungi articole chestiunea „cum să venim în ajutorul țărânului ca să nu ajungă la sapă de lemn“, vine la următoarele concluziuni, cari se referă la institutele noastre financiare:

1. Toate institutele noastre financiare să dea țăranului împrumuturi cu camete mici;

2. Să dea împrumuturi numai pentru *trebuințe producătoare*, de aceea băncile să nu acorde credite cu atâta ușurătate;

3. Existența și prosperarea băncilor noastre este datorită aproape exclusiv țărânului nostru. Prin munca și străduințele sale s'a realizat și se realizează în fiecare an o sumă colosală de câștig curat. . . Cel dintâiu lucru ce ar trebui să facă băncile noastre, ar fi să folosească cuota din profitul curat, înscrisă în statute aproape la toate băncile, pentru scopuri culturale, în cea mai mare parte *pentru luminarea și propășirea poporului*, care se ocupă cu plugăria:

- prin *instrucțiunea agricolă*, înființând și întreținând școli practice de agricultură, de grădinărit, etc.;
- prin *învățători ambulanti*, cari să țină prelegeri poporului;
- prin înființarea de *reuniuni agricole*, cari să fie organe executive ale băncilor;
- prin înființarea de *însoțiri sătesci sistem Raiffeisen*.
- prin *distribuirea de altoi, semințe, animale de prăsilă, mașini*, etc.

Dacă toate băncile ar vota câte un procent din profitul curat, s'ar aduna într'un singur an circa K 15,000, cu cari dacă s'ar cumpăra pomi și s'ar distribuă gratuit poporului, peste 5 ani acești pomi ar produce un venit sigur de cel puțin 50,000. Urmând astfel în vr'o 10 ani de-arindul, s'ar putea asigura poporului numai din pomărit un venit sigur de o jumătate milion coroane.

s.

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 26 Februarie 1903.

Influența ultimei în piața financiară se simte numai la noi, în piața internațională cererile de ultimo se mișcă între limite foarte înguste. De aceea situațiunea pieței de bani internaționale a rămas aproape neschimbată ca și în săptămâna trecută, cu excepțiunea piețelor noastre Viena și Budapesta. În tîrgul monetar internațional din contră se așteaptă o nouă reducere a etalonului la banca imperială germană; deși pare puțin probabil, ca în timp relativ atât de scurt banca germană să scadă rata de 2 ori cu un procent întreg.

Pe piața internă de bani se observă oare-care încordare provocată de diferite împrejurări mai mult

locale. O cauză a urcării etalonului este *conversiunea rentei austriace* de 4-2 procente care impune băncilor angajate adunarea de rezerve pentru schimbarea cu numărare a titlilor ce s'ar denunța. La urcarea etalonului au mai contribuit în măsură însemnată capitalele detruse pieței și oferite cassei de păstrare cehe în situațiunea creată prin sciri false divulgate în public. Discontul privat s'a suit în Viena dela $2\frac{1}{8}\%$ la $2\frac{5}{8}\%$, iar discontul pentru cambiile de portfel la $3\frac{1}{2}\%$.

În Berlin e mare abundența de numărare și discontul a rămas neschimbat la $1\frac{7}{8}\%$; de asemenea și în Paris sunt eftini banii.

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

„*Albina*“ institut de credit și de economii în Sibiu. Bilanțul „Albinei“ este cunoscut cetitorilor nostri încă din numărul premergător al acestei reviste. Dăm de astădată și un extras din raportul Direcțiunii, care în urma importanței ce o are primul nostru institut românesc, nu numai că va interesa cercuri mai largi, ci va fi totodată și o lectură *instructivă* pentru cetitorii cari se ocupă cu afaceri financiare.

Iată ce țice Direcțiunea în raportul său:

„Deși în general situațiunea economică, care de ani de-arîndul se tot deteriorează în patria noastră, nici în anul expirat nu s'a ameliorat, afacerile institutului nostru au progresat în toți ramii principali. Anume: Depunerile spre fructificare s'au sporit cu K 433,000; Împrumuturile ipot. cu K 150,000; Împrumuturile cambiale cu K 667,000; Împrumuturile țărănesci pe obligațiuni cu K 137,000.

Dacă cu toate acestea profitul net e numai cu K 4585 mai mare decât în anul precedent, cauza este, că noi, profitul realizat din ieftinătatea capitalului *l'am împărțit cu clientela noastră*, reducînd în mod considerabil etalonul intereselor în toți ramii de operațiuni.

Clientela noastră, care stă eminent din mici proprietari, a suferit și încă suferă din cauza epizootiei, care a tras după sine și oprirea tîrgurilor, singurul mijloc, care dă țărânului posibilitatea de a-și acoperi necazurile. Cu considerare la această calamitate elementară am fost necesați să fim indulgenți cu debitorii restanțieri și să le acordăm respirație estraordinare.

Cursul efectelor s'a urcat în mod considerabil, și astfel fondul special de rezervă, în care se contează profitul de curs al efectelor, deși am amortisat din el dubioasele și pierderile avute la realități cumpărate, a crescut cu K 29,467.59.

În cursul anului expirat, și anume la 31 Octobrie, dl *Leontin Simonescu* a renunțat la postul său de membru al direcțiunii. Locul devenit vacant prin această renunțare, direcțiunea, în virtutea §-lui 37 din statute, l'a întregit în mod provisor, până la proxima adunare generală, cu dl director seminarial *Dr. Eusebiu Remus Roșca*. După ordinea vechimei espiră mandatul d-lui *Elia Trăilă* și espiră și al fostului membru *L. Simonescu*, înlocuit acum cu dl *Dr. Eusebiu R. Roșca*. Deasemenea espiră mandatul comitetului de supraveghiare. La rîndul său veți binevoi deci a alege doi membri în direcțiune cu mandat pe 6 ani și cinci membri în comitetul de supraveghiare, cu mandat pe 3 ani. În sensul §§-lor 36 și 57 din statute membrii eșiți se pot realege.

În raportul nostru cătră adunarea generală din 1900 am dat espresiune energică indignațiunii noastre pentru incualificabila îndrăzneală a unor corespondenți de țiare, cari fără nici un temei mereu insinuă în

presa maghiară institutul nostru, că ar urmări scopuri politice și ar tinde la deposedarea elementului maghiar din Transilvania, insinuări de cari apoi ca de armă politică contra Românilor și a Băncilor române se folosesc șovinistii în parlament și la guvern și în intruniri publice. Am declarat de „calumnii tendințioase toate afirmările de această natură, provocând pe ori-și-cine să arate măcar un cas numai, pentru care institutul nostru, cu al cărui ajutor multe familii maghiare și-au acvitat averi considerabile — ar merita imputările ce cu atâta ușurință i-se fac“. Dovedi de această natură nime n'a produs și nu poate produce, calumniile însă n'au încetat, ci se debitează mereu agitând publicul maghiar ne-orientat, contra băncilor române, în primul rând contra institutului nostru, și provocând guvernul și legislativa ca să iee măsuri excepționale contra băncilor române, ca contra unor instituțiuni periculoase pentru elementul maghiar și pentru stat. Față cu acest curent bolnăvicios, pe care numai timpul îl poate vindeca, nu ne rămâne altă, decât ca aci în fața D-voastre și în auzul lumii nepreocupate să dăm expresiune regretelor noastre, că încă tot se mai află indiviți, cari fără nici un motiv binecuvântat, mai virtos pentru scopuri politice, se folosesc de astfel de arme nedemne de bărbați serioși și insultătoare pentru institutul nostru.

Din tabloul comparativ al operațiunilor principale extragem următoarele date de interes mai general.

Depunerile: În cursul anului 1902 s'au făcut 2186 depuneri în sumă de K 6.158,511·65 și s'au ridicat 2493 depuneri în sumă de K 6.205,005·85. Starea cu 31 Decembrie 1902 a fost: 7706 depuneri în sumă de K 11.525,646·46, adecă cu K 433,345·94 fil. mai mult decât în anul precedent.

Clasificate după sumele depuse ni se presintă următorul tablou:

dela	1 K până	20 K	953
"	20 "	100 "	1,562
"	100 "	200 "	915
"	200 "	1,000 "	2,426
"	1,000 "	2,000 "	724
"	2,000 "	4,000 "	528
"	4,000 "	10,000 "	372
"	10,000 "	20,000 "	147
"	20,000 "	în sus	79

Total 7,706 depun.

Starea portofoliului de cambii cu finea anului 1902 a fost de 22,067 cambii în valoare de K 7.909,322·29 față de anul precedent un plus de K 667,475·89.

Credite personale țărănești. În cursul anului s'au acordat 2077, starea totală a fost 13,705, din cari s'au replătit și achitat 1444, au ramas cu 31 Dec. 1902 12.261 obligațiuni în suma de K 1.833,172·26, cu K 137,615·66 mai mult decât în anul precedent.

Împrumuturi hipotecare au ramas în 31 Decembrie 1902 3566 oblig. în suma de K 5.299,963·12, o creștere de K 150,841·11 față de anul precedent. Aceste pretensiuni sunt asigurate prin ipotecă de un areal preste tot de 107,857 jugere 916 stângini □ în valoare de K 20.586,429·52.

Miscarea cassei a fost următoarea: Suma intratelor K 42.908,771·11. Suma eșitelor K 42.863,119·19. Total K 85.711,890·30.

Din bilanțul general al anului 1902 rezultă că: suma activelor institutului este cu K 1.213,556·68, iar venitul brut cu K 65,762·22 mai mare decât în anul premergător.

Subtrăgând din venitul brut al anului de K 1.258,254·52, totalul ieșirilor cu K 995,130·22, rezultă un profit net al an. de K 263,124·30, cu K 4585·19 mai mare decât în anul precedent.

Fondul de pensuni al funcționarilor, care în cursul anului a avut erogațiuni de K 7435·71 de asemenea a crescut cu K 33,639·23, ajungând la suma de K 386,631·—.

Distribuirea profitului net. Relativ la distribuirea profitului net de K 263,124·30 Direcțiunea face următoarea propunere:

I. Să se dea acționarilor dividendă de 5% provădută în §. 62 din statute după capitalul social de K 1.200,000, K 60,000·—.

II. Restul de K 203,124·30 să se împartă cum urmează:

1. 18% tantiemă statutară (§. 62 b, c, d, e, f) membrilor direcțiunii, comitetului de supraveghiere și funcționarilor institutului. K 36,562·32

2. Remunerațiune funcționarilor fără drept de tantiemă și servitorilor . . . 2,490·—.

3. Pentru scopuri de binefacere . . . 17,300·—.

4. Fondului de pensuni al funcțion. . . 16,000·—.

5. Fondului special de rezervă . . . 22,771·98.

6. Supradividendă acționarilor . . . 108.000·—,

total K 203,124·30.

Primită această propunere dividendă anului 1902 va fi tot ca în anul precedent de K 28 de acție și se poateridica imediat după adunarea generală. Fondul special de rezervă va fi de K 137,766·51. Fondul de pensuni al funcționarilor de K 402,631·—.

Distribuirea cotei de binefacere de K 17,300·—, se propune în modul următor:

Mesei studenților K 6000·—. Fondului de clădire al bisericei catedrale gr. or. din Sibiu din K 10.000 rata I de K 4000·—. Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român pentru școala civ. de fete K 2000·—. Școalei reuniunii femeilor române din Sibiu K 600·—. Internatului reuniunii femeilor române din Brașov K 400·—. Asociațiunii pentru sprijinirea sodalilor etc. din Brașov K 400·—. Societății „România Jună“, Viena K 200·—. Societății „Petru Maior“, Budapesta K 200·—. Tinerimii universitare din Cluș K 200·—. Societății academice „Carmen Sylva“ din Graz K 100·—. Alumnului din Timișoara K 200·—. Internatului gr. or. din Beiuș K 200·—. Studenților morboși din Brașov K 200·—. Studenților miseri din Blaj K 200·—. Fundațiunii studenților din Brad K 200·—. Reuniunii române de muzică din Sibiu K 200·—. Reuniunii române de muzică din Brașov K 200·—. Reuniunii de agricultură din Sibiu K 200·—. Reuniunii pentru înfrumșetarea orașului Sibiu K 200·—. Reuniunii pentru înfrumșetarea orașului Brașov K 100·—. Reuniunii igienice, Sibiu K 100·—. Gremiului comercial Sibiu K 100·—. La dispoziția direcțiunii K 1100·—. Total K 17,300·—.

*

„Berlișteana“ asociațiune de ajutorare în Berliște este numele unei nouă întreprinderi comerciale, înființate în 1902 și care și publică primul bilanț, încheiat cu 31 Decembrie 1902, cu un profit net de K 438·—. Activele se cifrează în total cu K 3589·23, dintre cari mărfurile reprezintă K 2569·21. Din capitalul social fixat cu K 3040·— și împărțit în 252 cote a K 20·— s'au plătit până la finea anului expirat K 2643·—. Venitul brut a fost de K 1412·—.

*

„Cassa de păstrare (reuniune)“ în Seliște. Institutul acesta și-a convocat a XIX-a adunare generală ordinară pe 8 Martie a. c. Bilanțul anului de gestiune expirat, ce-l publicăm între inserțiunile numărului nostru present, arată, că institutul acesta a continuat și în 1902 pe calea dezvoltării și consolidării. Afară de Escomptul de cambii, care a scăzut cu K 11,210.50 la K 74,599 — toți ramii activi de operațiune arată creștere, unii chiar creșteri considerabile. Astfel a crescut: ramul principal de afaceri, Imprumuturile ipot. cu K 94,061 — la K 463,226 —; Imprum. pe oblig. cu cavenți dela K 350,590 — la K 361,662 —, va să dică cu K 11,071 —. Asemenea s'au sporit Conturile curente, cari sunt în preponderanță credite acordate comunelor politice din cercul Seliștei, cu suma de K 40,804 — cifrându-se în total cu K 146,206 —. Efectele publice încă sunt în creștere cu circa K 25,000 — și reprezintă respectabila sumă de K 131,243 —. Activele totale de K 1,318,914 — sunt mai mari decât în 1901 cu K 122,411 —. Dintre pasive cea mai considerabilă creștere o arată Depozitele spre fructificare, cari sunt cu K 97,590 — mai mari decât în 1901 și se cifrează cu K 1,121,032 —, dovadă eclatantă a încrederei de care se bucură acest institut la publicul mare. Fondul de rezervă s'a sporit cu K 5,118 — la K 79,320 —. Fondul de binefaceri dela K 41,627 — la 44,626 — și cel de pensii cu circa K 1900 — (starea K 4938 —). Asemenea este separat prezentat în bilanț Fondul spitalului public cu K 13,666 —. Preste tot institutul acesta este primul, care a pus în practică ideile lansate la timpul său în Revista noastră (Nr. 18 din 1902) ca pentru mai mare claritate diferitele fonduri să fie prezentate în bilanț atât la active cât și la pasive. Profitul net a fost în 1902 de K 18,861 —, arătând față de 1901 o creștere de K 561 —, iar venitul brut de K 89,568 — este mai mare decât în 1901 cu K 5124 —. Circulațiunea casei a fost K 1,708,513 — cu K 232,233 — mai mare decât în 1901. Institutul acesta acordaă Imprum. pe oblig. cu cavenți cu 8%. Imprum. ipotecare cu 7% și Cred. de cont-curent cu 6.3%.

Profitul net de K 18,861.68 se va distribui cum urmează:

Conform §. 8 din statutele reuniunii se detrag înainte de toate 5% asupra capit. soc. de K 26,000 adică K 1300 —. Restul de K 17,561.68 se distribuie în modul următor: 20% membrilor ca dividendă K 3512.34, 30% pentru fondul de rezervă K 5268.50, 45% pentru fondul de binefaceri K 7902.76, 5% tantiema pentru oficialii institutului K 878.08. După aceasta distribuie fondul de rezervă de K 79,320.18, cu quota de K 5268.50, va crește la suma de K 84,588.68. Quota menită pentru fondul de binefaceri de K 7902.76 se împarte conform regulamentului despre administrarea fondului de binefaceri în modul următor: $\frac{1}{5}$ parte din cotă, adică K 1580.55, intră și sporesce capitalul inatacabil al fondului de binefaceri la K 46,206.63. Restul cotei de K 6322.21 se distribuie și anume 40% pentru spitalul public în Seliște K 2528.88, care va crește la K 16,195.46, 20% pentru grădina de altoi K 1264.44, 20% pentru fondul cultural Seliște K 1264.44, 20% pentru ajutoare de natură filantrop. K 1264.45. Ajutoarele acestea le va distribui direcțiunea în cursul anului curent și anume K 200 — a 5-a rată din K 2000 — la Casa națională, K 120 — contribuie anuală la masa studenților în Brașov, precum și alte ajutoare diferitelor instituțiuni publice și la studenți. Deasemenea se dau copiilor săraci dela școala gr. or. din Seliște

în fie-care an câte K 200 pentru procurare de vestimente ca dar de serbătorile Crăciunului.

Dividenda pro 1902 va fi de K 37 adică 18.5% și anume 5% de fiecare depunere de membru (parte fundamentală) de K 200 — adică K 10 — iar din cuota de K 3512.34 mai primesce fiecare câte K 27 —.

*

„Chiseteiana“ reuniune de păstrare și anticipare în Chiseteu. A VI-a adunare generală ordinară a acestui institut s'a convocat pe 15 Martie a. c. Bilanțul anului de gestiune 1902 arată active totale în sumă de K 43,399 — (în 1901 K 37,972 —). Unicul ram activ de operațiune: Escomptul se cifrează cu K 42,361 — arătând față de 1901 o creștere de K 4653 —. Capitalul social se urcă la K 22,957 — (în 1901 K 20,395 —) și Reescomptul a crescut dela K 10,148 — la K 13,240 —; asemenea au crescut Reservele cu K 347 — la K 1680 —. Depozitele spre fructificare din contra sunt în continuă decrescere și se presintă cu neînsemnata sumă de K 2854 — față de K 3775 — în 1901. Profitul net de K 2127 — este cu K 242 — mai mare decât în anul de gestiune precedent. Venitul brut a fost K 4706 — (în 1901 K 4087 —).

Referitor la distribuirea profitului net de K 2127.44 direcțiunea presintă adunării generale următoarea propunere: Fondului de rezervă K 319.20. Dividenda acționarilor K 1700 —. Remunerațiunea comitetului de supraveghiere K 20 —. Remunerațiunea contabilului K 40 —. Să se treacă în profitul anului 1903 K 48.24.

*

„Comoara“ institut de credit și de economii soc. pe acțiuni în Vârșeț. Institutul acesta și-a mutat în cursul anului 1902 sediul din Comoriște la Vârșeț și încheie bilanțul pe al XII-lea an de gestiune cu un profit net de K 1275.53 (în 1901 K 1204.40). Activele totale se cifrează cu K 75,317 — (în 1901 K 46,838 —) din cari K 13,917 — în Cambii (în 1901 K 14,088) și K 24,405 — în Obligațiuni (în 1901 K 30,337 —) și o poziție Debitori cu K 34,320 — o sumă mai mare decât celelalte două poziții ale activelor.

La pasive aflăm: Capital de acțiuni I emisiune K 10,000 —. Fond de rezervă I em. (?) K 6200 — apoi Capital de acțiuni II em. K 24,000 — și Fond de rezervă II em. (?) K 12,000 —. Ce vrea să însemneze Fond de rezervă em. I. și em. II. nu scim. Depozitele spre fructificare se presintă cu K 10,445 — față K 16,619 — în 1901, iar Reescomptul cu K 11,350 — (în 1901 K 12,918 —). Interesele transitoare anticipate lipsesc total din bilanț. Asemenea este menținută expresiunea neusitată „Șocoata finală“ pentru încheierea anuală.

Adunarea generală este convocată pe 26 Martie 1903.

*

„Corona“ reuniune de păstrare și anticipare ca societate în Timișoara. Elisabetin și-a încheiat bilanțul pro 1902 cu un profit net de K 717.66, cu K 184 — mai puțin decât în 1901. Bilanțul arată la active suma totală de K 66,670 — (în 1901 K 48,660 —) din care Escompt K 63,924 — (în 1901 K 46,321 —) și Debitori K 795 —. Poziția aceasta arată față de 1901 o creștere de K 730 —. Dintre pasive a crescut Capitalul social dela K 23,230 — la K 33,618 —. Fondul de rezervă cu K 434 — la K 1134 —. Depozitele spre fructificare din contra s'au redus dela K 20,012 — la K 16,226 —, va să dică cu K 3786 —. O creștere considerabilă față de 1901 de K 10,800 — se observă la Reescompt, care se cifrează cu K 14,198 —. Inte-

rezele transitoare se urcă în bilanț cu K 5452.—. Interese încasate numai cu neînsemnata sumă de K 300.— ceea-ce merge în contul bonității bilanțului. Venitul brut a fost de K 6207.— (în 1901 K 4023.—).

*

„*Detunata*“ institut de credit și de economii, soc. pe acțiuni în Bucium. Propunerea direcțiunii cu privire la distribuirea profitului net de K 9939.95:

Dividendă și supradividendă K 4800.—; fondului de rezervă K 2500.—; fondului de pensuni K 1000.—; fondului de amortisare K 170.65; tantiemă direcțiunii K 277.60; tantiemă directorului executiv K 208.20; tantiemă comitetului de supraveghiere K 208.20; tantiemă funcționarilor K 312.30. Pentru scopuri de binefaceri K 363.— și anume: celor 6 școale din Bucium pentru cărți K 168.—. Masa studenților din Blaj K 30.—. Masa studenților din Brașov K 30.—. Masa studenților din Brad K 15.—. Masa universitarilor din Cluj K 60.—. Reuniunea femeilor rom. din Bucium-șeasa K 30.—. Reuniunea femeilor rom. din Bucium-sat K 30.—. La dispoziția direcțiunii K 100.—.

Primită propunerea aceasta, dividendă anului 1902 va fi 8% sau K 4.— de cupon, plătit imediat după adunarea generală dela 26 crt., iar Fondurile de rezervă se vor urca la K 34,953.31.

*

„*Iulia*“ institut de credit și de economii, soc. pe acțiuni în Alba-Iulia. Institutul acesta și-a convocat a XI-a adunare generală ordinară pe 11 Martie a. c. Bilanțul anului de gestiune expirat se încheie cu un profit net de K 27,331.26, față de K 29,151.73 în 1901. Singuraticile poziții mai însemnate ale activelor arată față de 1901 următoarele creșteri: la Escompt K 47,933.— (starea K 713,846.—) la Imprum. hipot. K 18,264.— (starea K 89,337.—). Ca poziție nouă vedem Casa institutului cu K 38,004.—. Totalul activelor este de K 868,640.— și arată față de 1901 o creștere de K 53,342.—.

Dintre pasive au crescut: Depozitele spre fructificare cu K 34,276.— la K 611,580.—. Reservele dela K 76,180.— la K 90,949.—, va să țină cu K 14,769.—. Capitalul social de K 100,000.— este prezentat în bilanț în urma unei erori de tipar cu K 1,000,000.—. Preste tot bilanțul și raportul acestui institut conține o mulțime de erori de tipar și chiar de limbă, lucru care s'ar pute evita foarte ușor tipărindu-se pe viitor raportul la careva din numeroasele noastre tipografii române.

Efecte n'are institutul acesta de loc. Venitul brut se cifrează cu K 80,418.— (în 1901 K 79,226.—).

*

„*Ligediana*“ institut de credit și de economii, soc. pe acțiuni în Liget. Institutul acesta s'a înființat în anul 1902 în locul reuniunii de păstrare și anticipare cu același nume, care a licidat. Activitatea și-a început-o la 24 Martie 1902 și a încheiat primul bilanț la 31 Decembrie 1902 cu un profit net de K 1033.38. Activele totale se urcă la K 48,138.— din cari Cambii K 44,385.— și K 2500.— Cambii cu acop. hipot. Capitalul social s'a fixat cu K 20,000.— din care s'a plătit K 11,213.—. Reescomp. se cifrează cu K 26,720.— iar Depozitele spre fructificare cu K 8731.—. Conducătorii ar trebui să caute a câștiga deponenți pe seama institutului, fiind capitalul acuirat pe calea aceasta mai eștin, decât cel câștigat prin Reescompt. Venitul brut a fost K 3588.—.

*

„*Mercur*“ societate acționară de împrumut și păstrare în Năsăud și-a convocat a III-a adunare generală ordinară pe 1 Martie a. c. Bilanțul anului de gestiune 1902 arată în comparațiune cu 1901 creștere în toți ramii de afaceri, anume a crescut: Escomptul, ramul principal de afaceri, cu K 30,865.— la K 329,067.—; Cambiile cu acop. hipotecară cu K 3673.— (starea K 30,880.—). Imprum. hipotecare cu K 12,074.— la K 31,976.— și Credite personale dela K 7851.— la K 9063.—. Asemenea s'a duplicat și poziția Debitori și interese restante, cari se cifrează cu K 3805.— (în 1901 K 1900.—). Activele totale sunt mai mari decât în 1901 cu K 29,092.84 și se presintă cu suma de K 441,180.—.

Din capitalul social de K 100,000.— s'au vărsat până la finea anului 1901 K 80,933.51. Reservele au crescut cu însemnata sumă de K 5301.— la K 8506.—. și Fondul de pensune dela K 662.70 la K 1322.—. Depozitele spre fructificare de K 203,416.— sunt mai mari decât în 1901 cu K 48,381.—. Reescomptul din contra s'a redus cu K 24,962.— la K 62,284.—. Profitul net de K 16,689.62 este mai mare decât în 1901 cu K 551.38, iar venitul brut a fost de K 49,660.52 (în 1901 K 40,325.34). Revirem. total a fost K 3,798,045.—.

Cu privire la distrib. profit. net de K 16,689.62 direcțiunea face adunării generale următoarea propunere:

Dividendă K 5000.—. Fond. de rezervă K 6494.—. Tantieme K 4281.15. Fondului de pens. K 500.68. Scopuri filantropice K 333.79, de repurtat în contul anului 1903 K 80.—.

Primită propunerea aceasta dividendă anului 1902 va fi de K 10.— = 8.33%. Fondul de rezervă se va urca la K 15,000.— și Fondul de pensune la K 1823.14.

*

„*Nera*“ cassă de păstrare, soc. pe acțiuni în Bozovici, și-a convocat a V-a adunare generală ordinară pe 23 Martie a. c. Bilanțul anului de gestiune 1902 se încheie cu un profit net de K 15,040.05, față de K 13,102.82 în 1901 și arată la active următoarele poziții mai însemnate: Escompt K 372,389.—, creștere față de 1901 de K 84,180.—. Realități K 2763.— ca și în 1901; Efecte cu neînsemnata sumă de K 1870.—. Totalul activelor se cifrează cu K 386,137.— și este mai mare decât în 1901 cu K 65,117.—. Dintre pasive au crescut: Reservele cu K 3599.— la K 16,178.—; apoi Reescomptul cu K 24,451.— la K 165,540.— și Depozitele spre fructific. dela K 59,483.— la K 88,816.— va să țină cu K 29,332.—. Venitul brut de K 42,272.— a fost cu K 6669.— mai mare decât în 1901. Revirementul cassei a fost în 1902 K 1,886,892.—, iar revirementul total de K 4,122,875.—, arătând față de 1901 o creștere de K 734,196.—. Profitul net de K 15,040.05 direcțiunea propune să se distribue cum urmează:

Dividendă și supradividendă K 7200.—; fondului de rezervă K 3527.—; tantiemă direcțiunii, comitetului de suprav. și funcționarilor K 1,802.34; fondul special de rezervă K 700.—; fondul de pensuni K 300.—; pentru scopuri de binefaceri K 800.—; remunerațiune K 500.—; să se transpună în contul anului 1903 K 210.71.

Primită propunerea aceasta, dividendă anului 1901 va fi de 8% = K 8.— de cupon și Reservele se vor urca la K 20,405.04.

*

„*Someșana*“ institut de credit și de economii, soc. pe acțiuni în Dej. Bilanțul acestui institut pe al

XIII-lea an de gestiune se incheie cu un profit net de K 27.030.12, cu K 2438 — mai mic decât în 1901. Bilanțul pro 1902 arată față de bilanțul anului precedent următoarele schimbări: la Escompt o reducere de K 12,934 — (starea K 1.052,655.85); Imprum. pe oblig. cu cav. sunt aproape neschimbate cu K 13,484 —, iar Imprum. hipotecare au crescut cu K 11,318 — la K 179,096 —. Ca poziție nouă remarcăm Cont-Curentul cu K 10,859 —. O creștere de K 36,369 — arată și Realitățile, cari se citrează cu K 90,257 —. Efectele s'au redus dela K 12 838 — la K 9778 —, o sumă disparent de mică față de Depozite și Reescompt. Totalul activelor de K 1.406,341.99 este mai mare decât în 1901 cu K 30,290 —. Dintre pasive au crescut Reservele cu K 9013 — (starea K 92,825 —). Fondul de pensiuine cu K 3197 — (starea K 35,038 —). Reescomptul se presintă cu K 496,366 — (față de K 495,215 — în 1901) o sumă care se apropie de jumătatea Escomptului. Depos. au crescut dela K 502,508 — la K 535,270 — va să dăcă cu K 32,762 —. Venitul brut s'a redus față de 1901 cu K 12,437 — la K 104,496 —

Relativ la distrib. profitului net de K 27,030.12 direcțiunea presintă adunării generale convocate pe 12 Martie a. c. următoarea propunere: dividendă și supradiv. K 16,000 —; fond. de rezervă K 4398.86; tantiemă direcțiunei K 1703 —; tantiemă comit. de supraveghere K 681.20; tantiemă directorului executiv K 340.60; tantiemă funcționarilor K 340.60; fond. de pensiuine K 851.50; pentru scopuri culturale K 2043.60. Fondului de res. ca dotație extraod. K 141.34. Fondului special de rezervă K 670.76.

„Speranța“ reuniune de împrumut și păstrare în Borgo-Prund. Bilanțul acestui institut pe al XVIII-lea an de gestiune încheiat cu 31 Decembre 1902 arată în comparațiune cu bilanțul anului precedent următoarele schimbări: la Imprum. ipot. o creștere de circa K 5000 — (starea K 42,770 —); la Imprum. cu caventi o reducere de circa K 600 — (starea K 26,784 —) și la Cambii o creștere de K 9431 — (starea K 164,404 —). Totalul activelor se cifrează cu K 238,940 — față de K 225 335 — în 1901. Dintre pasive Capitalul social s'a redus dela K 106,471 — la K 104,653 —. Depoziteile spre fructific. din contră au crescut cu K 12,873 — la K 92,569 —. Fondul de rezervă arată o creștere de circa K 600 —. Interesele trans. antic. se presintă mai nefavorabil decât în 1901 (K 2472 — la K 18,058 — interese incassate). Venitul curat a fost de K 6218 — față de K 5930 — în 1901. Relativ la distribuirea profitului net de K 6218.13 direcțiunea presintă următoarea propunere: 5% dividendă K 5071.19; Fondului de rezervă K 996.94 și pentru scopuri de binefacere K 150 —.

Adunări generale au convocat resp. ținut următoarele bănci românesci:

- 25 Ianuarie a. c. „Asociațiunea de economii și ajutor în Ghiroc“.
- 27 Ianuarie a. c. „Banca populară“ în Dej.
- 29 Ianuarie a. c. „Săcana“ în Sacul
- 1 Februarie a. c. „Venețiana“ în Veneția, la oarele 2 p. m.
- 7 Februarie a. c. „Patria“ în Blaj, la oarele 3 p. m.
- 12 Februarie a. c. „Sentinela“ în Satul-nou, la oarele 3 p. m.
- 14 Februarie a. c. „Grănișorul“ în H.-Dobra, la oarele 10 a. m.
- „Consum“ în Blaj, la oarele 3 p. m.
- 15 Febr. a. c. „Cassa de păstrare“ în Sasca-m., la oarele 2 p. m.
- „Zărândeana“ în Băița, la oarele 2 p. m.
- „Bănățanu“ în Bucoveț, la oarele 2 p. m.
- „Sebeșana“ în Caransebeș, la oarele 3 p. m.
- 18 Februarie a. c. „Lugoșana“ în Lugoș, la oarele 10¹/₂ a. m.
- 19 Februarie a. c. „Lipovana“ în Lipova.

- 20 Februarie a. c. „Monoreava“ în Monor.
- 21 Februarie a. c. „Racoșana“ în Șeica-mare, la oarele 10 a. m.
- „Dacia“ în Orăștie, la oarele 3 p. m.
- 22 Februarie a. c. „Cordiana“ în Fofeldea, la oarele 1 p. m.
- „Steaua“ în Tor. Petrovoselo, la oarele 3 p. m.
- „Plugarul“ în Săcădate, oarele 2 p. m.
- Soc. de impr. Feldru.
- „Economia“ în Lugoș, la oarele 10¹/₂ a. m.
- „Gavosdiana“ în Gavosdia, la oarele 2 p. m.
- „Dunăreana“ în T.-Cuvin, la oarele 3 p. m.
- „Reun. de împrumut și păstrare“ în Ilva-mare.
- 24 Februarie a. c. „Riureana“ în Cap. Monostor, la oarele 10 a. m.
- 26 Februarie a. c. „Bihoreana“ în Oradea-mare, la oarele 10 a. m.
- „Doina“ în Cămpeni, la oarele 10 a. m.
- „Detunata“ în Bucium, la oarele 10 a. m.
- „Oraviciană“ în Oravița la oarele 10 a. m.
- „Parsimonia“ în Bran „ „ 10 a. m.
- „Coroana“ în Timișoara-Elisabetin, la oarele 9¹/₂ a. m.
- 27 Februarie a. c. „Schintea“ în Tăure, la oarele 2 p. m.
- 28 Februarie a. c. „Luceafărul“ în Vêrșet, la oarele 10 a. m.
- „Speranța“ în Borgo-Prund, la oarele 3 p. m.
- „Nădlăcana“ în Nădlac, la oarele 10¹/₂ a. m.
- 1 Martie a. c. „Cugiereana“ în Cugir, la oarele 10 a. m.
- „Pădureana“ în Liget, la oarele 3 p. m.
- „Mercur“ în Năsăud, la oarele 3 p. m.
- „Hunedoara“ în V.-Hunyad, la oarele 2 p. m.
- „Corvineana“ în Hunedoara, la oarele 2 p. m.
- „Bocșana“, în Boeș mont., la oarele 3 p. m.
- „Beregsana“ în Beregseu, la oarele 10 a. m.
- 5 Martie a. c. „Bistrișiana“ în Bistrița, la oarele 9 a. m.
- 7 Martie a. c. „Hațeguna“ în Hațeg, la oarele 10 a. m.
- 8 Martie a. c. „Mielul“ în Poiana, la oarele 2 p. m.
- „Jebeliana“ în Jebel, la oarele 2 p. m.
- „Hondoleana“ în Hondol la oarele 11 a. m.
- „Ligediana“ în Liget, la oarele 3 p. m.
- „Cassa de păstrare“ în Seliște, la oarele 2 p. m.
- „Ardeleana“ în Orăștie, la oarele 11 a. m.
- „Berlișteana“ în Berliște, la oarele 2 p. m.
- 9 Martie a. c. „Poporul“ în Lugoș la oarele 10 a. m.
- 10 Martie a. c. „Verendineana“ în Verendin, la oarele 10 a. m.
- „Fortuna“ în Rodna v., la oarele 9 a. m.
- 11 Martie a. c. „Sătmăreana“ în Seini, la oarele 11 a. m.
- „Iulia“ în Alba-Iulia, la oarele 9 a. m.
- 12 Martie a. c. „Auraria“ în Abrud, la oarele 10 a. m.
- „Someșana“ în Dej, la oarele 10 a. m.
- 14 Martie a. c. „Sălăgiana“ în Jibou, la oarele 10 a. m.
- 15 Martie a. c. „Chisetiana“ în Chisetu, la oarele 3 p. m.
- 16 Martie a. c. „Sebeșana“ în S.-Sebeș, la oarele 2 p. m.
- 18 Martie a. c. „Timișiana“ în Timișoara, la oarele 9 a. m.
- 21 Martie a. c. „Albina“ în Sibiu, la oarele 10 a. m.
- 22 Martie a. c. „Cassa de păstrare“ Mercurea la oarele 2 p. m.
- 23 Martie a. c. „Nera“ în Bozovici, la oarele 3 p. m.
- „Murășana“ în S.-Reghin, la oarele 10 a. m.
- 24 Martie a. c. „Silvania“ în Șimleu, la oarele 10 a. m.
- 26 Martie a. c. „Comoara“ în Vêrșet, la oarele 10 a. m.

Centrala însoțirilor economice române din Bucovina. Dirigența partidelor române unite din Bucovina publică un călduros Apel către directorii însoțirilor economice române înființate după sistemul Raiffeisen, propunând înființarea unei centrale a acestora. Scopul centralei ar fi:

1. Representarea însoțirilor asociate față de administrație și legislație.
2. Ajutorarea însoțirilor la crearea lor și la purtarea agendelor.
3. Revisuirea întregii gestiuni, a purtării conturilor și cassei.
4. Mijlocirea acuirării și plasării de bani în contocurent, indeosebi prin: a) luarea în contocurent spre fructificare a banilor neplasați ai însoțirilor, b) acor-

„TIMIȘIANA“
instituit de credit și economii, soc. pe acții în Timișoara.

CONVOCARE.

DD. acționarii ai institutului de credit și economii „Timișiana“, societate pe acții în Timișoara, se convoacă și sunt rugați a participa la a **XVIII-a adunare generală ordinară**, care se va ține în 18 Martie a. c. st. n. la ora 9 a. m. în sala direcțiunii (Timișoara, Balázs-tér nr. 1, etagiul I).

Obiectele adunării:

1. Raportul direcțiunii despre gestiunea anului 1902.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Concluz asupra rapoartelor de sub 1 și 2.
4. Concluz asupra bilanțului despre gestiunea anului 1902.
5. Concluz asupra împărțirii venitului curat.
6. Darea absolutivului legal direcțiunii și comitetului de supraveghiere pe anul 1902.
7. Alegerea membrilor în direcțiune și anume: doi pe un period de 6 ani, unul pe restul periodului 1898—1904, eventual întregirea comitetului de supraveghiere, dacă dintre dâșii ar fi careva ales în direcțiune.
8. Modificarea statutelor.
9. Fixarea marcei de prezență (§. 34).
10. Eventuale propuneri vinde în sensul §-lui 22, lit. h) din statutele institutului.

Timișoara, 16 Februarie n. 1903.

Direcțiunea.

Dispozițiuni statutare: Vot decisiv în adun. gen. au numai acei acționari, cari înainte de deschiderea ședinței depun la cassa institutului acțiunile lor transcrise cu cel puțin 6 luni mai înainte pe numele lor (§. 12).

Plenipotențiatul altui acționar trebuie să fie însuși acționar al institutului. Pe minoreni îi reprezintă tutorii; pe femei, bărbații lor; pe societăți, corporațiuni și institute le reprezintă plenipotențiații lor, cari pot fi și neacționari (§. 13).

În sensul §-lui 21 din statute se recere ca la modificarea statutelor să participe la adun. gen. cel puțin a 5-a parte a acțiilor (adecă 560 acții) eară concludus trebuie luat cu o majoritate de cel puțin 2 părți din 3 a voturilor.

Spre a înlesni participarea la ad. gen. și dlor acționari din îndepărtare, am rugat pe on. direcțiuni de la „Albina“ Sibiu, „Bihoreana“ Oradea-mare, „Victoria“ Arad, „Lipovana“ Lipova, „Oraviciiana“ Oravița, „Bocșana“ Bocșa, „Lugoșana“ Lugoș și „Luceafărul“ Verșeț se ia în primire acții de ale institutului nostru — până la 14 Martie oara 12 din zi.

Cassa de păstrare (reuniune) în Seliște.

CONVOCARE.

P. T. membrii „Cassei de păstrare (reuniune)“ în Seliște se convoacă la ședința

Adunării generale ordinare,

conform §-lui 15 din statutele reuniunii pe *Duminecă în 8 Martie n. (23 Febr. v.) a. c. la 2 oare p. m. în sala școalei române gr. or. din Seliște pe lângă următorul*

Program:

1. Raportul general al direcțiunii și propunerile acesteia.
2. Raportul consiliului de inspecțiune.
3. Staverirea bilanțului cu 31 Decembre 1902.
4. Fixarea marcelor de prezență pentru membrii direcțiunii și ai comitetului de inspecțiune.
5. Alegerea consiliului de inspecțiune conform §. 20.

Din ședința direcțiunii „Cassei de păstrare (reuniune) în Seliște“ ținută la 19 Februarie 1903.

Direcțiunea.

„Cassa de păstrare în Mercurea“ societate pe acții.

CONVOCARE.

P. t. acționarii „Cassei de păstrare din Mercurea“, societate pe acții, se convoacă prin aceasta la

a V-a adunare generală ordinară,

conform §-lui 16 din statutele societății, pe *Duminecă în 22 Martie st. n. 1903, la 2 oare p. m. în localul societății din Mercurea, cu următorul*

PROGRAM:

1. Raportul Direcțiunii despre starea întreprinderii peste tot și despre rezultatul gestiunii anului 1902 îndeosebi.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Decisiune asupra compturilor anuale.
4. Decisiunea asupra împărțirii profitului curat, realizat în anul 1902.
5. Fixarea marcelor de prezență pentru membrii Direcțiunii și ai comitetului de supraveghiere.
6. Eventuale propuneri făcute în sensul §-lui 25, litera e) din statutele societății.
7. Alegerea a 2 membri în direcțiune.
8. Alegerea comitetului de supraveghiere pe un period de un an.
9. Exmiterea a doi acționari pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.

În lipsa acționarilor receruți la adunarea generală din 22 Martie conform §-lui 20 din statutele societății, adunarea generală se va ține în 29 Martie st. n. 1903 cu acelaș program, la timpul și în localul deja indicat.

Domnii acționari, cari voesc a participa cu vot decisiv la adunarea generală, sunt poftiți conform §-lui 17 din statute, de a-și depune înainte de adunare acțiunile scrise pe numele lor, respective pe numele acelora, pe cari îi reprezintă, precum și documentele de plenipotență, la cassa societății.

Mercurea, la 22 Februarie st. n. 1903.

Ioan Droc m. p.,
președinte.

Aurel P. Barcianu m. p.,
director.

„POPORUL“

instituit de credit și economii, soc. pe acții în Lugoș.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Poporul“ societate pe acții în Lugoș, conform dispoziției §-lui 19 din statute se invită la

a II-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 9 Martie 1903 st. n. la 10 oare a. m. în localul institutului.

Ordinea de zi:

1. Designarea unui notar și alor 2 verificători pentru protocolul adunării generale.
2. Raportul direcțiunii.
3. Raportul comitetului de supraveghiere.
4. Statorirea bilanțului și deliberarea asupra împărțirii venitului curat.
5. Alegerea alor 2 membri în direcțiune (§. 38).
6. Propuneri.

Domnii acționari cari dolesc a lua parte la această adunare generală sunt rugați să depună acțiunile până în 8 Martie a. c. la cassa institutului, sau la institutele „Bihoreana“, „Hațegana“, „Ardeleana“ și „Oraviciiana“.

Lugoș, în 16 Februarie 1903.

Direcțiunea.

„TIMIȘIANA“, institut de credit, și economii societate pe acții în Timișoara.

ACTIVA.		Bilanțul cu 31 Decembrie 1902.		PASIVA.	
	(Coroane)		(Coroane)		(Coroane)
Cassa în numărării		27,462.68		Capital de acții	560,000.—
Cambii de bancă	1,117,032.71		Fond de rezervă general	81,215.02	
Cambii ipotocate	457,103.—	1,574,135.71	Fond de rezervă pentru diferințe de curs	2,800.—	
Împrumuturi ipotocate		500,535.40	Fond de rezervă pentru acoperirea preten-		
Împrumuturi pe efecte (Lombard)		6,806.—	sionilor dubioase	333.53	
Efecte proprii		25,189.63	Fondul de pensiuine al funcționarilor	18,776.81	
Realități		49,927.17	Depuneri spre fructificare	1,156,687.22	
Cassa institutului		42,414.81	Cambii reescomptate	379,360.89	
Mobilier	3,188.27		Interese transitoare	27,840.78	
după amortisare de 10%	318.83	2,869.44	Dividendă neridicată	255.—	
Cheque-Conto		1,088.70	Contrib. după % capital. sem. II.	2,833.68	
Giro și conto-curent		4,604.01	Diverse conturi creditoare	2,121.72	
Interese de reescompt anticipate		1,839.01	Profit curat	30,779.93	
Interese restante		9,723.23			
Diverse conturi debitoare		6,248.13			
Chiria anticipată		166.66			
		2,263,010.58		2,263,010.58	
DEBIT.	(Coroane)	Contul Profit și Pierdere.	(Coroane)	CREDIT.	(Coroane)
Interese de depuneri spre fructificare	56,335.09	Interese după cambii de bancă	78,677.41		
Contribuțiune erarială comunală	12,654.53	Interese după cambii ipotocate	32,453.48		
Contribuțiune 10% după interese la depuneri spre fructificare	2,793.83	Interese după împrumut. ipotocate	43,609.72		
Interese de reescompt	21,252.41	Interese după împrumut. pe efecte (Lombard)	618.57		
Salarie	24,740.—	Venitul realităților (liber de dare)	2,580.14		
Chiria și spese de cancelarie	3,493.06	Venitul efectelor (liber de dare)	1,461.—		
Tipărituri și postporto	1,475.95	Provisiune	2,833.04		
Pretensiuni descrise	10,000.—	Venitul casei institutului	1,810.27		
10% amortisare din mobilier	318.83				
Profit curat	30,779.93				
	164,043.63				164,043.63

Timișoara, la 31 Decembrie 1902.

Rotariu m. p., director.
Theodorovits m. p.

Dr. Putici m. p.

Direcțiunea:

Miculescu m. p., contabil.

Nr. 25. (1—1)

Gherdan m. p.

Creciunescu m. p.

Subsemnatul comitet am examinat contul prezent al bilanțului, precum și cel al venitelor și sarcinilor, și confruntându-le cu registrele principale și auxiliare purtate în bună regulă, le-am găsit cu acelea în consonanță și exacte.

Comitetul de supraveghiere:

Dr. A. Cosma m. p., președinte.

Buibaș m. p.

Ioan Pinciu m. p.

P. Tempea m. p.

„CASSA DE PĂSTRARE (REUNIUNE)“ în Seliște.

ACTIVA.		Bilanțul cu 31 Decembrie 1902.		PASIVA.	
	(Coroane)		(Coroane)		(Coroane)
Cassa în numărării	40,133.96	Depunerile membrilor (capital social)	26,000.—		
Împrumuturi pe obligațiuni cu caventi	361,662.—	Fondul de rezervă	79,320.18		
Împrumuturi ipotocate	4,322.6—	Fondul de binefaceri	44,626.08		
Cambii de bancă	74,599.—	Fondul de pensiuine	4,938.59		
Credite de cont-curent	146,206.02	Fondul unui spital public în Seliște	13,666.58		
Efecte publice	131,243.—	Depuneri spre fructificare	1,121,032.81		
Depuneri proprii	2,960.—	Interese transitoare anticipate pro 1903	7,961.12		
Realități	595.89	Diverse conturi creditoare	2,507.87		
Împrumuturi din fondul de binefaceri	40,754.65	Profit net	18,861.68		
Depunerea fondului de binefaceri	3,871.43				
Depunerea înființându-l spital public					
Depunerea fondului de pensiuine					
Mobilier	1,181.93				
după amortisare de 10%	118.19				
Diverse conturi debitoare și interese trans. restante	33,994.55				
	1,318,914.91				1,318,914.91
DEBIT.	(Coroane)	Contul Profit și Pierdere.	(Coroane)	CREDIT.	(Coroane)
Interese pentru depuneri spre fruct.	49,274.60	Interese dela împrumut. pe obligaț. cu cav.	28,672.26		
pentru fondul de binefaceri	1,470.15	dela împrumuturi ipotocate	29,548.62		
pentru fondul de pensiuine	235.90	„ cambii de bancă	6,132.76		
Spese: salare și marce de prezență	6,480.96	„ credite de cont-curent	9,286.04		
imprimate, registre, porto, chirie	2,615.88	„ efecte	5,158.53		
Pierdere de curs	235.—	„ depuneri proprii	2,927.92	81,726.13	
Contribuțiune directă și 10% după inter. la depuneri	10,276.61	Provisiuni	7,842.84		
Amortisare din mobilier	118.19				
Profit net	18,861.68				
	89,568.97				89,568.97
Seliște, în 31 Decembrie 1902.					
		Direcțiunea:			
Dr. N. Calefar m. p., presid.	D. Banciu m. p., v-pres.	D. Vulcu m. p., secr.	Iordachie Roșca m. p., cassar.	C. Hertia m. p., contabil.	
Dr. Ioan Stroia m. p.	Mihail Ittu m. p.	Petru I. Comșa m. p.	Niculae Lupaș m. p.	Stan Stefla m. p.	
Subsemnatul consiliu de inspecțiune am examinat bilanțul prezent precum și contul profitului și pierderilor și le-am aflat în deplină consonanță cu registrele principale și auxiliare.					
Seliște, în 19 Februarie 1903.					
Mihail Stoica m. p., presid.	Ioan Banciu m. p.	Bucur Comșa m. p.	Oprea Soră m. p.		

Nr. 28. (1—1)

„MUREȘIANA“, institut de credit și economii în Reghin.

CONVOACARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „Mureșiana“ se invită în sensul §-lui 16 al statutelor la

a XV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Reghin la 23 Martie st. n. 1903 la 10 oare a. m. în localul institutului.

Obiectele ordinii de zi sunt:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere.
2. Deciderea asupra conturilor și asupra împărț. profitului curat.
3. Alegerea unui membru în direcțiune.
4. Alegerea comitetului de supraveghiere pe anul curent.
5. Fixarea marcelor de prezență pe anul curent.
6. Modificarea statutelor.
7. Eventuale propuneri în sensul §-lui 27 din statute.
8. Esmit. alor doi acțion. pentru verific. proces. verbal al adun. gen.

Domnii acționari, cari voiesc a participa în persoană ori prin plenipotențiați sunt rugați a-și depune la casa institutului acțiunile și eventual documentele de plenipotență cel mult până la 22 Martie st. n. la 11 oare a. m.

Reghin, la 1 Februarie 1903.

Direcțiunea.

ACTIVA.	(Coroane)	Bilanțul cu 31 Decembrie 1902.		(Coroane)	PASIVA.
Casa în număr		65,678-29		Capital social	200,000—
Cambii în portfoliu	374,595-34			Fondul de rezervă	48,760-73
Obligațiuni cu caventați	60,972-10			Fondul de pensii	4,095-91
Imprumuturi ipotecare	146,647-67	582,215-11		Fondul filantropic	1,126-35
Interese transitoare		1,985-96		Depuneri spre fructificare	335,123-91
Interese la restanțieri		8,431-48		Reescompt	50,214—
Realități	6,664-79			Interese transitoare	6,339-08
Debitori		98-45		Interese după emisiunea a V-a	784-23
				Dividende neridicate	112—
				Creditori	760—
				Profit curat	17,757-87
		665,074-08			665,074-08

DEBIT.	(Coroane)	Contul Profit și Pierdere.		(Coroane)	CREDIT.
Interese de reescompt	3,500-19			Interese de escompt	28,606-53
de depuneri	13,237-43			de obligațiuni	5,502-03
transitoare	6,339-08	23,076-70		de ipotecă	10,354-72
Contribuțiune: directă	4,069-49			de întârziere	660-92
10% dare de depuneri	1,120-78	5,190-27		la fondul de rezervă	2,341-60
Spese generale: Salare	3,780—			la fondul de pensii	195-91
Chirie, porto, tipărituri etc.	2,639-04	6,419-04		la fondul filantropic	52-68
Marce de prezență		720—		transitoare	1,985-96
Competință după cupoane		44-20		Competință de scris	2,374—
Pretensiuni amortisate		260—		Taxă de transcriere	416—
Profit curat		17,757-87		Taxă de înscriere	924—
				Comisiuni	10-06
				Diversi	43-67
		53,468-08			53,468-08

Reghin, la 31 Decembrie 1902.

Galaction Șagău m. p., presid.

Iosif Popescu m. p., dir. exec.

Sever Barbu m. p., contabil.

Direcțiunea:

Marc Cetățian m. p.

Dr. Alexandru Ceușian m. p.

Dr. Ioan Popescu m. p.

Petru Ciobotar m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și confruntându-le cu registrele institutului ținute în bună regulă, le-am aflat în consonanță cu aceleași și exact.

Reghin, la 3 Februarie 1903.

Petru Uilăcan m. p., presid.

Georgiu Maior m. p.

Mihail Grecu m. p.

Raportul comitetului de supraveghiere.

Onorată adunare generală!

Subscrisul comitet de supraveghiere examinând atât bilanțul cât și contul profit și pierdere al institutului de credit și de economii „Mureșiana“ încheiate cu 31 Decembrie 1902, a aflat toate pozițiunile în deplină consonanță cu registrele purtate în toată regula.

Ne luăm deci voia a vă ruga ca să binevoiti a aproba conturile anuale pro 1902 și a da direcțiunii și comitetului de supraveghiere absolutoriul pe anul de gestiune expirat.

Cu proiectul direcțiunii în privința distribuirei profitului curat suntem de acord.

Nr. 27. (1—1)

Reghin, la 3 Februarie 1903.

Petru Uilăcan m. p.

Georgiu Maior m. p.

Mihail Grecu m. p.

„POPORUL“, institut de credit și de economii, societate pe acții în Lugoj.

ACTIVA.	(Coroane)	Bilanțul cu 31 Decembrie 1902.	(Coroane)	PASIVA.	
Cassa în numărar		21,776-25		Capital social	120,000—
Cambii în portofoliu		443,890-26		„ neversat	1,550—
Credite ipotecare		63,666-20		Fond de rezervă	7,829-52
Mobilier	813-72			„ cultural	2,078-50
10% descriere		732-30		Depuneri spre fructificare	273,865-64
Spese de fondare	1403-60			Depozite la cassă	636-64
20% descriere	350-90	1,052-70		Interese transitoare anticipate	7,811-86
Interese restante după capit. neversat	50-50			Dividendă neridicată	252-42
„ „ transitoare	760-68			Cambii reescomptate	107,445-06
„ de reescompt anticipate	766-66	1,577-84		Creditori	484-97
Debitori		1,755-80		Venit curat	15,596-74
		534,451-35			534,451-35

DEBIT.	(Coroane)	Contul Profit și Pierdere.	(Coroane)	CREDIT.	
Interese de depuneri spre fructificare	13,370-98			Interese de escompt	34,819-31
„ „ reescompt	2,830-38	16,201-36		„ „ cred. ipotecari	5,421-62
10% dare după interese de depuneri	1,051-72			„ după capitale elocate	159-16
Dare directă și comună	3,379-80	4,431-52		„ de întârziere	251-96
Chirie	270—			Provisiuni	476-16
Salare	2,800-24				
Spese de birou	1,277-81				
Diverse spese	118-22				
Amortisări: descriere din mobilier	81-42				
descriere din spese de fondare	350-90	432-32			
Venit curat		15,596-74			
		41,128-21			
Lugoj, în 31 Decembrie 1902.		41,128-21		Pentru contabilitate:	41,128-21
Ioan Boroș m. p., dir. exec.		Direcțiunea:		Virgil P. Popp m. p.	
George Popoviciu m. p.	Ioan Ardelean m. p.	Avel Boer m. p.	Dr. Stefan Erdélyi m. p.	Demetriu Grecu m. p.	
Cornel Jucu m. p.	Dr. Isidor Pop m. p.	Victor Poruțiu m. p.	Ioan Țiuca m. p.		

Conturile bilanțului și profit și pierderi esaminându-le și confruntându-le cu registrele principale și auxiliare le-am aflat exacte și în consonanță.

Lugoj, în 17 Februarie 1903. Comitetul de supraveghiere: Nr. 24. (1—1)

Stefan Bercian m. p., președ. Moise Nyeș m. p. Dr. Iacob Rădu m. p. George Trăilă m. p. Dr. Aurel Vălean m. p.

„CASSA DE PĂSTRARE ÎN MERCUREA“, societate pe acții.

ACTIVA.	(Coroane)	Bilanțul cu 31 Decembrie 1902.	(Coroane)	PASIVA.	
Cassa în numărar		10,464-22		Capital social:	
Depuneri proprii	63,655—			640 acții à 100 K	64,000—
Depunerea fondului de rezervă	16,199-06			Fondul de rezervă	16,199-06
Dep. fond. epitr. bis. gr. or. din Mercurea	2,431-56	82,285-62		Fondul epitrop. bis. gr. or. din Mercurea	2,431-56
Împrumuturi pe cambii	57,194—			Depuneri spre fructificare	310,819-75
Impr. pe oblig. cu caventi	216,914-90			Interese anticipate pe 1903	3,263-10
Impr. pe ipotecă	31,632-77	305,741-67		Dividende neridicate	133—
Mobilier	1,018-35			Diverse conturi creditoare	913-73
după amortisare de 10%	101-84	916-51		Profit curat	9,411-05
Diverse conturi debitoare și interese rest.		7,763-23			
		407,171-25			407,171-25

DEBIT.	(Coroane)	Contul Profit și Pierdere.	(Coroane)	CREDIT.	
Interese pentru depuneri spre fructificare		15,642-46		Inter. dela împrumuturi pe cambii	4,887-86
Salare	2,060—			Inter. dela împrumuturi pe oblig. cu cav.	17,007-08
Marce de prezență	814—	2,904—		Inter. dela împrumuturi pe ipotecă	1,991-14
Porto postal	130—			Interese dela depuneri proprii	1,655—
Chirie	280—			Interese de cont-curent	4-42
Spese	766-79	1,176-79		Provisiuni, taxe de intab. și improcesuare	4,102-98
Contribuție directă	2,089-67			Taxe de convocări și competență de scris	3,949-92
Contrib. de 10% pentru int. de dep.	1,564-26				8,052-90
Competință de timbru	74-49	3,728-42			
Amortisare din mobilier	101-84				
Amortisare din spese de fondare	633-84	735-68			
Profit curat		9,411-05			
		33,598-40			33,598-40

Mercurea, la 31 Decembrie n. 1902. Aurel P. Barcianu m. p., Danil Stroia m. p., Elie N. Petruțiu m. p.,

Membrii direcțiunii:

Ioan Droc m. p., președ. D. Comșa m. p. D. Vulcu m. p. I. Floașiu m. p. I. Popescu m. p. N. Albu m. p. I. P. Dobrescu m. p.

Subsemnatul comitet am examinat contul bilanțului și al profitului și pierderilor și confruntându-le cu registrele principale și auxiliare ale societății ținute în bună regulă, le-am găsit în consonanță cu aceleași și exact.

Mercurea, la 22 Februarie st. n. 1903. Comitetul de supraveghiere: Nr. 26. (1—1)

Vasile Aldea m. p., președ. Ilie Măcellariu m. p. Moise Opreșiu m. p. Vasile P. Dobrescu m. p. George Muntean m. p.